

Pom haj Bóh!

Sy-li spěval,
Pilnje dželaš,
Strowja će
Swójny statok
A twój swjatoš
Zradny je.

Za staw spróchny
Napoj móchny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrny
Cerstwosć da.

Njech ty spěvaš
Swérne dželaš
Wśedny dny;
Džení pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebes ma
Njech či khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew če! F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Budawa ſo kózdu žobotu w Ssmolerje z knihiciszczerni w Budyschinje a placzi šchtwórlsleńje 1,50 hr.

17. njedžela po ſívjatej Trojizv.

Mat. 20, 20—23.

Nasch Sbóžnik czehnjeſche ſe ſwojimi wucžobnikami do Jeruſalema a bě jím ſ jaſnými ſkowaní rofeſtaſil, ſo wón ſ ezerſjenju a wumrjeczu dže, ſo pak na tſeczi džení ſaſo ſtaije. Tehdy macz dweju jeho wucžobnikow, Janowa a Jakubowa macz, ſ mjenom Salomo, hromadze ſ tutymaj ſwojimaj kynomaj k Jeſuſej pſchiſtuſiſchi a pſched nim dele panýwschi jeho ſa ujeju proſchesche: Pſchiſkož, ſo mojej kynaj býſhtaj ſedžałoj w twojim kraleſtwje, jedyn na twojej prawizy a druhi na lewizy.

Haj, modleſku macz na kolenomaj pſched Knjeſom ſe ſwojimaj kynomaj — ſajke jimaže ſnamjo; ſajke lubosne woſladanje! Wot njeje mohle wſhitke ſcheczijanske maczjerje wuſnhež, ſo dyrbja ſwoje najlubſche, ſwojich móliczkiſ ſahę ſ modleſkimaj rukomaj k Sbóžnikej, jich najlejschemu pſcheczelej, pſchiwjeſcž a ſo njeſmědža pſcheczelej, ſwěru ſwoje džeczi na modleſkej wutrobie noſhež, tež hdžž žane džeczi wjazy njeſku a ſu ſnadž hižo ſe starschiſkeho doma do zufbý wuleczile; pſchetož tež potom hiſchcze, haj potom halle prawje starschiſkeho dobroproſchenja potriebaju, a to ſame budže woſkoło nich ſylna murja a ſwjata ſtraža w ſpýtywanjach tuteho ſwěta. W biblij i w starisnach zyrkwie mam ſoſež pſchekadom ſa to, ſo Bóh ſwoje wuſwolene graty najradſcho ſ pobožneho doma ſebi bjerje, woſevje ſ tajkeho, je pobožna macz nad nimi a ſa nich ſ horzyn proſcheniom k njebeſam ſívjatej ruzy poſběhovaſa. Hdžž ſo w naschim čaſku ſ prawom ſkorži na młodžinu, kž wjazy njecha poſkuchacž ani Boha ani člowjekow, a hdžž ſu w kózdym čaſku domy, hdžž ſe horze ſyly ſuplaſkuja na ſhubjeneho ſyna abo ſabkudženu džonku,

hacž uimaju dema ſebi žaneje winy dacž, hacž ſu wſhitko činili, ičtož móžachu, woſevje hacž ſu ſa ſwoje džeczi wobſtajnje proſhy a k Bohu ſdychowali? Wy lubi nanojo a maczjerje, ſo býſhce ſu jemu mohli hromadze ſe wſhitkimi ſwojimi pſched ſtol wěczneje kraſnoſče ſtupicž: Tu ſmuji mój a te džeczi, kotrež ſu, o ſknieže, namaj dak; mój kž ſamych žane njeſtimoj ſhubiloj!

A kaf wě tutu modleſku macz ſe ſwojimaj kynomaj prožycž! Tich proſchenje popratowm niežo njeſobrachuje, ſchtož prawu modlitwu wucžini. Poſorne je — padnywschi pſched nim dele, naležne je a nutne; pſchede wſhém je wěrjaze, kaž ſu. Japoſchtoł napomina: „Njech prožy we wěrje a njebudž njeveſtſt.“ Wulka, krobka wěra k temu ſkusczeſche, k temu khubemu Jeſuſej, kž ujemjeſche, hdžž by ſwoju hlowu pothilič, nadžiju měčz, ſo budže a je hižs nětk ſ kralom, kž ma čeſtne města wudželecz w ſwojim kraleſtwje. A na jeho ſkowje a ſlubjenju chyſche tuta jich wěra ſebi dacž doſč býč, runjež w tu khwili jeho pucž pſches niſkoſež a ſazpicž, pſches žaſoſež a wumrjecze džesche. Schto ſu nashe modlitwy poſnjo temu proſchenju, nashe pſchecza poſnjo temu žadanju? Semſkich wězow a čaſných ſublow dla ſo ſtaromu a prázujmu, tež ſe ſwojim modlenjom a ſpěvanjom a dyrbjeli tola najprjedy pſtacž Bože kraleſtwo a jeho prawdoſež! Duschny, wunoſchny blač namakacž ſa tuto ſiwiſenje, k temu ſwój džel wjefkela a čeſcze, je-li móžno někaf k ſamoženju pſchiſež, ſo mohł bjes staroſčow ſiwiſcze ſiwi ſe, to je někotremužkuſi najwažniſche ſam ſa njeho a ſa jeho džeczi; kaf mało je tych, kž hladaja na to jene, ſchtož je nuſne, kaf mohli pſchi Jeſuſowym buku ſwoje město dobyč w jeho raju. Lědma ſmy ſo my ſe ſknieſej woſali w ſwojej naležnoſci, wulkej abo małej, dha ſebi my žadam, ſo býchmy hnydom byli wuſhyscheni; kaf cježko nam

panje, so troškowac̄ s jeho klobjenjom a, hac̄ by ſo dliko wot ranja do nozy a ſi lēta do lēta, ſi mērom a ſc̄erpliwe woc̄zalowac̄ a ſo na jeho ſkłowo ſpuschczic̄! My ſo husto runam̄ njerom̄nym, fiž njevědža, ſchto proſcha, a ſpýtaju ſe ſwojim mōdlenjom wot Boha ſebi wuproſyč̄ město ſlēkarſtwia jēd, město khléba ſamjen; a hdy wón njeby po ſwojej mudroſci a kamilnoſci nam tajke proſtrw ſapowjedžil, by njeſahajomna ſchfoda naſtała. Šawěſeze, porucžaze a ſahanibjaze je na to waſchnje ſa naſi jich proſchenje!

Dha wſchaf je něſhto w nim bylo, ſchtož ſo ani ſobu wučobníkam teju dweju bratrow njeje ſpodobało, ſo ſo na njeju roſhněwachu, kaž poſdžiſho ſhonimy, ani ſnjeſej ſamemu. Wón drje jeju a jeju mac̄ njeje naſwarzil ani tež iſč ſadanie ſe ſamym ſkłowami wotpoſalaſ; ale porucžaze wostanje tola jeho wotmoltwjenje: Wy njevěſeze, ſchto wy proſyje; móžecze wy tón ſhelich vič, kotrež ja vič budu, a ſo dač ſchec̄zic̄ ſtej ſchec̄zenizu, ſi kotrež ja ſchec̄zen budu? Nē, tež woni njevjeđaſchu, ſchto proſcha. Tich duchowna mudroſez, kotrež je ſi wýſoka njeje. Woni pytaju ſwoju čeſc̄z, hac̄ runiež na hinaſſhim polu a na hinaſſhe waſchnje a ſi hinaſſhim duchom, dyžli herak ludžo; ale woni pytaju tola ſwoju čeſc̄z. Na wýſoké wěžy ſebi myſla, hdyž wón ſo ſam wuprōſni, ſo ponížowasche a bě poſkuſhny hac̄ do ſmijereze; na jeho krónu hladajo, hdyž ſo jemu kſchiz blíži. Žemu a jím; pſchetož jeho puc̄ budže jich puc̄. Tež woni pónđa ſenož pſches cjeřpjenje ſe knježenju, pſches wumrjecze ſi živjenju. A wón jich klutuje na to poſkuſuje, ſchtož woni ſi woc̄zow pſchec̄za. Šchtož chze ſi ním pſchekroſnjeni byc̄, dyrbí předy ſi ním džel mēc̄ na jeho hórkim ſheluchu a jeho ſrawawni ſchec̄zenizu. Chedža, móža woni to? Woni wotmoltwa: Haj, my móžemy. Wonu hotovi a ſwólniwi, wſchitko ſi ním a pſches njeho pſchec̄traž, jeno ſo bych uot jeho kraleſtwia njebyli dželeni. Duž wón jím wobtwjerdži, ſo budža dyrbiec̄ jeho ſheluch vič a pſchec̄zepjec̄ jeho ſrawawnu ſchec̄zenizu. Ale ſchtož ſu ſebi ſadali, jimi tola nětk hiſhceze ſlubic̄ njemóže; pſchetož to je hnadny dar jeho a jich Wózta, tbn budže daty tñm, kotrež to je uot njeho pſchec̄hotowane, a „ſjewiło ſo hiſhceze njeje, ſchto my budžem̄”, kaž tón ſam ſan poſdžiſho we ſwojim 1. ſiſeze pſche. Duž nětk mac̄ a ſyňaj wjedža, ſchto ſo jím ſaleži, naſprjedy ſpominac̄ na bližſche, mjeniujz ſa jeho a ſwój puc̄, a kaž bych u běželi na to běženje, kotrež je jím přjódkaſtajene; dalsche pak, wotyknjen ſónz a dobyče a wudželenje dobyče nječ pſchewoſtaja Wózzej w njevjeſkach, fiž budže wſcho, ſchtož proſyym a roſymim, placžic̄ tñm, fiž jom' dožluža.

Po tñm je wſchitko ſchko. Jakub je jedyn uot přenich martriarow, kotsiž ſu ſrawawnu ſchec̄zenizu pſchec̄zepili (Jap. ſt. 12, 2). Tehdy bu Salome boleszowpočna mac̄, kotrež ſo mječ pſches duchu drjeſeſe. ſan drje je, kaž měny, hac̄ do ſwojich wýſokich lēt požohnowany wodžer a paſtř ſeſuſowých duchow wostał, ale ſchto to ſela, hidžen ſa pſchec̄zehaný byc̄ ſeſuſoweho mjená dla, je tež wón ſhonil a taſle pił ſwój czeřpjeniſki ſheluch. ſswaje „Haj, my móžemy“, ſtaj wobaj džeržaloj ſe ſwojej mac̄erju, níz ſnadž zyle bjes wſchego czlowiſkeho ſhablania ale tola ſwěrnaj hac̄ do ſmijercze jako ſwiataj japoſchtoſai ſlědžo ſa ſwojim ſnjeſom ſa jeho ſtopami. A duž je ſo jím a jeju mac̄eri bjes dwěla w njevjeſkim raju doſtało níz ſnadž runje tak, kaž ſu proſyli, ale wjazy hac̄ ſu proſyli.

Šchto pak to nam vraji? Chze nam malym a niſkim ſnjeſ wobarac̄ ſo njevjeſhmy ſpominali na jeho krafnoſez a ſo troſhtowali ſi tñm, ſchtož ſmějemy pſchi ſi po ſwojej ſchec̄zijanski nadžiſi? To ſo njeſtań! Wón wě, tajke poſhlijenje w běženju dawa, poſladowac̄ na myto běženja a ſbóžny ſónz prđy a ſchividž. Derje pak budže tež nam trjeba, ſo njevjeſhmy wěžy

njebjeſleho kraleſtwia ſudžili a měrili ſi měru ſhvětnych kraleſtwow. Tamne ſi tutym nječo pſches jene nima; wučobnizy pak, kaž doſko bě jich knjeſ a miſchr we wotroc̄zowym ſchtalcze poſla nich, pſchego ſažo jeho raj a jeho wěž ſe ſemíſkini barbam̄ wobraſami we ſwojich myſlach ſebi wupytachu, a ſi teho ſobu naſtawaſche tež proſtrwa, kotrež ſamy ſebi roſpominali. Hiſhceze bôle budžem̄ ſo tež rāy dyrbiec̄ hladac̄ ſo njevjeſhmy hordym a čeſczelakomnym pſchec̄zam dali ſo nits dobywac̄ do naſchich naſhwyczisich žadanjow a nadžiow. Tamnaj chyzſchtaj přenje byc̄ ſa kralom w njevjeſkim kraleſtwje. Hac̄ přeni abo poſledni pſched jeho woblicžom, to naſi njeſtaraj, to porucžny Wózzej, jeno ſo budžem̄ naſakani pſched jeho woblicžom; na tym mām̄ doſež ežinieſ. Majbóle pak budže tež nam trjeba, ſo ſo pſchego ſažo poſkuſujem̄ a dopominam̄ na jaſon njevjeſkeho kraleſtwia, fiž rěka: Pſches ežepjenje te krafnoſez, pſches kſchiz ſe krónje. Naſch Jeſuſ wě, ſchto je kóždemu dobre a wužitne! Tym, fiž wojuja w horžym počeze a ſtyſku, wón pſchikauje ſpominic̄ na wofſchewjenje, kotrež po wojowanju pſchindže. Tich pak, fiž ſo proſcheja ſa krónu, poſkuſuje wón na kſchiz. Žene je tak nuſne kaž druhé; žane ſo nježmě ſi močzor pufchec̄zic̄. Njeſapomn, wutroba — to chze tebje dženža tuto Bože ſkłowo pſchede wſchém wučzieſ —, njeſapomn; Ach wojuj! ſchlož njevojuje, tón krónowaný njebudž; a hdyž ſo ſichto běži, dha wſchaf ſrónowaný njebudž, ſhiba ſo ſo prawje je běžiſ. Žamjení.

Šchto wſcho njeuaſhonich, puc̄jujo pſches ſſerby.

Vych najradſcho ſhwoje dopiſowaniſe wo ſhwojim puc̄owanju pſches ſſerby ſkonečil, njech tež to puc̄owanje tam na tej hory ſchede wži ujeſkonečich, hdyž tež ſhde ſadanie ſi tobu, luba ežitarfa, luba ežitarjo, poſtaſach, a tež w Měžnikezach hiſhceze níz. Do Měžnikez tola hromadu nóžtowachmoj. Wěm tola, ſo tón jedyn abo ta druha pſchi wſchelakim, ſchtož tu pſchu, ežornje hlaſa a ſwari. Ale ja to ſa to njemóžu. Hinat tola njeje, hac̄ in roſpižach. A ſchtož ſyň ſe ſhwojimaj woc̄zomaj wohlaſaſ a ſe ſhwojimaj wuſhomaj wuſhyschal, to mi nichton wurečzec̄ njeſtudž.

Wurečzec̄ ſpytach w Měžnikezach jenej ežecži, ſo je „pſchipoldniſu“ widžala. Ale, wěr mi, ſkerje bých jej wurečzal, ſo je Budyschin widžala, hac̄, ſo je „pſchipoldniſu“ widžala. Wona bě pſchipoldniſu na polu byla. Poſodnjo bě hižo wuſwonilo. Bě kloſki ſberala. A tuž na dobo bě na nju pſchisbla pſchipoldniſa. Maſtróžena bě ſi pola běžala. — Měnju, ſo je tam pſchipoldniſu kloſki ſberala — ale tam, hdyž hiſhceze ſahrabowane njebe, abo ſo je ſi ruku ſmyliſa a město na ſchec̄zerniſchežo do ſahrabkow abo do ſkopow pſchimnyla a tuž je ju naſtróžalo a ſeſcherilo — ſle ſhvedomnje! By to pſchipoldniſa tón ras něſhto dobre dokonjalá — herak tola ſo praji, ſo ludži traſhi a ſamo mori. Eſh ſnadž ty, luba ežitarfa, pſchipoldniſu hdyž wohlaſala? Tich wjele bý eži wěſče džakownych bylo, byli jím něſhto pſcheradžila a naſpižala wo tutym žoniſku, kotrež — nihdže ſi naſmaſanju njeje, do ſylo nihdže njeje, ſhiba w tym jenym raju, kotrež fantafiju mjenija. —

Skonečil bých tuž najradſcho ſhwoje wopíſowanje; wěm pak tež ſažo, ſo tón abo tamny wježeli na tñm, njech to nětko je něſhto rjane a pěkne, ſchtož to pſches ſſerby puc̄jujo naſeňdžech, njech to je něſhto njepekne, ſchtož tu poſkuſac̄ ſo njeſtróžich. To jene je wěſte: wjele bôle rad bých wo tñm wſchém a druhim ſi mojeſho puc̄owanja pižal, býchli ſi tñm ſi najmjenſha do jumfróč abo dwojz wjaz domow ſi naſchim „Pomhaj Bóh“ ſastupic̄

moh! Ale to nadějděch tež dužh psches Čerby sawrjene durje, satykanie wuschi, saškite móstnicički a — stvjerdnjene wutroby. Bohu budž to skorjene!

Dživne ho to tola tež stava po našich čerbščich domach. Gastupju to dužh psches wjesku do domu, so bych tam „Pomhař Boh“ prajil. Dživnje to, jako jstvime durje wocžinjam, shubi ho to s blida, ja kotrymž někotři čwójskni čedžachu, někajše čopje- no, někajška kniha. S durjemi pak to nječechnjescé a wonkach bě do zyla cíjich! Tuž větr to njeje skoro býč mož! — Po krótkej rosmolovje ho dželam. Kunje du k durjam, tu slegit mi spody blida won k nohomaj někto papjerjane. Je to knižka s literatym wobrazom a s napisom, kotrež tak někak kaž vuběžny hejtman Wenzel rěkache — abo dyrbjało to „Hölzel“ býč? Pohladachmy na ho: Njewém, skto by na našich wobliczach wucžital, hacž to, so ho woni bôle hańbowachu pschedemnu a psched žobu a psched dobrými pocžinkami hacž ja to sa nich, abo hacž bě to našopak.

Kak ho to zofa! We Staroj Wžy — běch tam našajtra. Měžníkež wopuschežiwschi, doschol, — mějach pschedelstwo, njež tež niz najblížsche. Běchu kwažowali. Džowka bě ho woženila. Tuž čzych tola mlodejú mandželskeju žobu wophtacž. Na kwažu njebech žam byl; běch jimaž pak čerbšku bibliju pôzlač. „Wujo!“ rjekný mloda žona, jako pschi jchalžy khoseja čedžachmy — bě woprawdze khosej, niz žito! — „scze mi Wy moje konfirmaziske wopismo žobu pschinježl, kotrež běch wam někto dnjov do kwaža na Wasche namolovenje pôzlač?“

„Ně!“ wotmolwich.

„Ale wujo! Běch Waž tola tehdy prožyla, so byscheže to hnydomi cínil!“

„Ssým to tež cínil!“ snapschežiwschi.

„Hdže tež to, wujo! Ja tola žaneho wohladača nježkym!“

Tu mi sažwita — jenož niz žadyn rjany džení. „A tola, luba Hana, masch jo ty zyle poł lěta hižo!“

„Wy žam pak tu tola byl nježsče a lista s tutym wopisom nježkym dostał. Něvérno, Gusta, ty tola tež nježo nježsch?“ tak prajíz wobroczi ho k muzej.

„Ně“, džesche tutón, „ja tež žaneho wohladača nježkym, luby wujo! Waschu rjanu, krajnu bibliju žmój dostał, kaž wamaj předný hižo prajachmoj a ho Wam hischeže jumu džakujemoj sa tutón luby dat.“

„Haj, luby wujo, rjana je. Slejče, tamne horjekach leži!“ doda Hana.

Haj, tam ležesche moja biblija. Mam dobrej wocži. Sdášche ho mi, kaž by čorná barba hižo někajška schéra byla. Hacž běchu ju te poł lěta tak plnje trjebali, abo hacž ju njebech trjebali, a tuž tam wona čelesche w schěrym wobleku prócha? Ta wotmolwa bě mi wěsta ale holostna! Staných, wach bibliju dele. Ta schéra barba bě próch! Porsty ho čzorne na knish čhižowachu, jako ju na blido požich, mandžesskomaj psched wocži. Ja njewém, hacž běchtaj tež předný hižo tak čeřwjenaj mjes wocži byloj. Nětko to běchtaj. Drje psches tón dobrý, čoply koſej. — Abo niz?

Wocžinich bibliju a pytach sa konfirmaziskim spruchom mlodeje žony. Njetrjebach dolho pytacž. Wocžini ho skoro kaž žama tam, hdžež stejše Žana 5,39 a hdžež ležesche konfirmaziske wopismo Hanine a mój kwažný spěv, kotryž běch wo tutym teſſeže jimaž saſpěval.

Nochzu nježo wjazh tu pscheradžicž wo tych sejehowazých wokomikach. Jenož to jene čhu tu hnydom pschedacž, so Hanin konfirmaziski schpruch, kotryž bě, kaž wjedžach, tež werowartski teſt, a tuž tež saſožk mojeho čherluščha rěka pola Žana 5, 39:

„Wobhovnjež ho w pišmje; pschedož Wam ho sda, so macže wězne živjenje w nim; a to žame je, kij w mni čwědcži!“ —

Nětk klyšču hižo, so budže sažo rěkacž, so wschitko wubledžu abo kaž ho to podobnje pschedelniwje praji. Ale měnisch, so je ho tajfeho abo podobněho jenož jumi stało! Njemylu drje ho, so kym někto žyle podobněho ras wot jeneho duchowneho šoniš; tón rosďel bě to jenož tón, so ho tam to wot duchowneho wupižane werowartske wopismo pytasche, tu to wopismo konfirmazije. Běchu tuž tež kwaž bjes mojeho čherluščha čwječili. —

(Pschedodnje dale.)

Džowcžicžyne nowe stupnički.

Dželacžer, kij bě ho wopisista wostajil, powjedaſche wro- madžisne, tak je k wobroczenju pschedhol. Na šromadžismu hladajo won s tschepjetathm hložom dwójzj ja žobu te klowa prajesche: „Te rjane nowe stupni žu mje strōsbneho scžinile!“ Šromadžisna bě polna spodžiwanja a někotrym młodym bě skoro na žměch. „Haj, lubi pschedzeljo“, won sažo rěčesche, „tak je, kaž praju. Běch žinj bjes strōsnoſeze a bjes cžucža, picže běsche mi wschitke myžle rubilo. Běch žyle wohudnyl a do najwjetšeho hubjenstwa ſapadnyl a to tež sažlužil. Ale tež moja žona a moje džecži běchu žobu wohudnyle a mějachu žo jara hubjenje, a te to njebech sažlužite. Haj, ja běch we winje, so te wjazh hacž ja čeřpjaču. Duž jažo ras nježelu w korežmje čedžo čwoju tħdżeñsku mſdu pschedimach. Korežmarjez mała džowcžicžka te mni stupnički a nōžku posběhnýwschi mi ſlužowna čwoje nowe rjane stupnije poſasovaſche, so bych je ſlužil, a ho mje ſkonečnje woprascha: „Kupujesz ty swojej džowcžicžy tež nowe stupni?“ Mi bě, jako by mje učtłon ſležnyl, te stupni žu mi strōsnoſez sažo dale; ſpomnich na to, so žona a džowcžicžka ſtyskni ežakatej, hdž pschednu a jimaž ſbýkne kroſčki pschinježu. Ssweččka bě mi ſažwěčzena, so ho dohładach, tak hroſnije to wote nje je, so k temu pomham, so mož korežmar čwojemu džecžu nowe stupni ſupicž, mjes tým so žam čwojemu džecžu hled a ſymu mrěčz dawam. Khetſje čežknych, a domoj pschedschi wach čwoje džecžo na ruzh a jo k žebi tħočzach. Duž wucžuch, tak ſymnej a pschedmrétej jeho nōžžy běchtaj. Lubi mužojo, wy nanojo! Te nowe stupni mje pominachu, ale džecžowej wbosej pschedmrétej nosy mje hischeže wjèle bôle pominaschtej. Moja wutroba s roſkacžom tschepjeſasche. Hischeže mějach s Boha někto pjenjes, sa nje ſupicž dwe poſruče ſħleba a nowe stupnički, kajfet korežmarjowa holežka mějesch. Nasajtra jenož jara mało jědzech, cžim wjazh ho modlach. Póndželu džech s wulskim lóſchtom na čwoje dželo, kaž ženje předný. Nětk ma moje džecžo draſtu a žoninej lizh ſtej ſažo womłodnyl. Do korežmje žaneje ſtopu wjazh ſupiš nježkym, ſbože a měr ſtej do domu ſažahnýl. “

Tak tamny wobroczenj powjedaſche a čwědežesche. Ale koho dha wopis wjewozwotnisczeho cžini, hacž pódla žony a džecži žam čebje? Njemori won čwoje cželo a živjenje, kotrež je jemu Boh dal? a won je jemu tak nježakowny ſa nje? Njenježe won čwoju wbohu dufschu do helskeho ſatamanſtwa? Njeje won čwoj roſom a čwoje myžle ſapil?

Cžinče, so byscheže ibóžni byli s bojoſežu a ſe rženjom!

S mižioniftwa.

Wulž ſrudžaza, njež tež niz njewocžakana, bě ta powjescž, kotruž naſche Lipschežanske mižioniftwa s němskeje raňſcheje Afriki dosta. S dwěmaj klowomaj ho jemu telegrafisžy ſdželi, so dyrbja tež cži poſledni tam hischeže pschedbywazh mižionarojo čwoje džec-

Io pschi horje Kilimandscharo a Afriku wopuschežiež. Bě tuto wopokasajne wot ententu hžo dawno pschijewjene. Tola, dokelž žo ententa s tým dlihesche, mějachu nadžiju, so tam wostanu. Tola žu žo myslili, hdyž entencje telko pscheczelniweho smyslenja pschidoměrichu. To je wulke schodženje našeho misionstva, niz pak jeho sniezenje. Hdyž niz tam, póněže wono na druhim městnje našeje semje do džela ja Knjesowe králestwo tu na semí.

Zyrkej a stat.

Nowa wožadna wistawa (Kirchgemeindeverfassung) je nětka wosjewjena a t wuradžovaniu data. Wo wschelakich dyptach je žiwe rosmošjenje ſaſběhnylo. Tak žu czi jeni sa to, so to mjeno „Pastor“ do zyla spadnje, kaž to tež wistawa žama chze, a so žo město teho kózdemu duchownemu mjeno „farar“ da; druzh žu sa to, so žo runje to mjeno „Pastor“ wobkhowa, kotrež je tola tehodla to najrjeñsche, dokelž rěka „pastor“ (Duschowpastor); mjeno „farar“ (Pfarrer) kaž tež mjeno „Geistliche“ dyrbitaj žo wotſtronicz. Njech tuto jednanje tež runje s tým mjenom „Pastor“ naž w herbskej rěči ujepotřebi, dha tola s tým mjenom „farar“. Tuto wožnamjeni teho duchowneho, kotrež ma ſaſke džela ſastawacž, a tak dyrbjalo to tež wostacž. Duchowni (Pastoren) žu wschitzh, tež fararjo; to mjeno farar mělo žo jenž pschi ſastojnſkých, ſarských dželach trjebacž. — Tola wěso wot tuteho wucžinjenja njewotvízuje wobstacže a pschichod našeje zyrkwi, ale wjele bôle wot zylého poſchitkovneho kaž nadrobneho ſarijadowanja. A so by tuto žo našeje zyrkwi a pschichodnej ſynodže derje rádžilo, ſa to měle žo tež wožady kaž wožadni žobu prázowacž. Ale wſchak: wot tuteje wistawy wotvízuje drje žobu to wobstacže našeje krajneje zyrkwi w Sakskej, Knjesowa zyrkej jako taſka pak ujepadnje ani ſ jenej hubjenej wistawu ani tež psches namozu a ujepcheczelſtvo wychinocžow, ſudowych komorow, partejow, jenotliwžow! Wona wostanje, q by=li wona nětke ſačeprjaza zyrkej byla, wona jum budže tola ta wyskaza! A ſ njej žobu czi, kotsiž jeje žiwe ſamjenje a ſtawh žu!

To jene, na cžimž našcha krajna zyrke ſhori, — a runje tak našeh stat kaž kózda gmejna, — to žu te zylé ujejaſne, njewěſte pjenježne praschenja. A kaž to herak nětke prajimy: „Tak to dale njeřdže!“ tak dyrbimy my to tež w zyrkwinym praschein. A tola dyrbji po woli naž wſchelakich našcha zyrkej dale bywacž, ſtukowacž! Tuž je na wſchitkimi ſtarwami zyrkwi, so jej wu-pomhaja ſ tuteje njemětoſeze; je to nadawf, pschikluschnosež kózdeho jenotliwneho ſtawa našeje zyrkwi kaž pschedy wſchém wožadow a zyrkwiných pschedstejiczerſtow a zyrkwinje wychinocž. So měli tu na pjenjeſach bohate ſtawy dobreje ſkladnoſeze, ſwojei wožadže a zyrkwi ſ darom, ſ wotkaſanjom luboſez wopokasacž, to njech je tu jenož naſpomnjene. Tak tón pjenjes njebh ſhubjeny byl, ani na to abo druhe waschnje. Je džé tola hrivna ſaže ſpadnyla ſkoru hacž na najnižſcho! Budž tu tež na tón „džehat“ dopomijene, kotrež je ſwobodny wot dawkom. —

W „Sserbských Nowinach“ pižasche njedawno něchtón woherbskej evangelskej zyrkwi a lubjesche wjele. Sda žo nam, so by nětke runje na čaſhu bylo, so bychmy něchtó wjazh wo tým ſhonili. Šsmý wſchego jara potriebni, tuž bychmy hžo ſa dobru radu jara džekowni byli a hischeze bôle, bychmu=li ſo nam pucze poſkaſale, po kotrejmiž wuždžemž ſe našeje hubjenocž.

S blifka a ſ daloka.

Hłowna ſhadžowanka herbskej ſtudowazeje mlodžimy je dožwycěžena. Bě wožebita a wožadna! A ta ſhwala, kotrež

je žo jej bohacže dawala, bě ſaſkužena! Džak Sserbow ſkuscha je! Ale runje tehodla, dokelž tole wſchó wuprajamy, njeſamjelcžimy to druhe, to pschecže, kotrež žimy wužlyſchlei ſ Lubijskich, ſ Žudeczañſkich a ſ Nježiwacžidliſkých ſtron, ſ luda, ſ inteligenz̄ a ſe ſrjedžiſm ſtudowazých, njenujz̄ ſo by žo zylé dželo hlowne ſhadžowanki ſažo poſožilo na wžy, na hranizh Sserbow, wſchudžom tam, hždež ſtrach hroſy. A temu tu ſhadžowanka je najprjedy, ſ temu je žo ſaložila. A tam woſtach ſměje ſhadžowanka, je=li někaf ſarijadowana pschi dželanym kaž ſabawym džele pschi ſebi herbski „lud“, tón lud wſchěch woſchtow, mužskich a žónskich, starv a mlody, thudy a bohaty. W Budyschinje to njebe ſak pschi wſchěm bohathm wopheze džiwadka! Tón lud, kajkiž jón herak ſhadžowanka witasche, tam njebe. A tutón lud chze měcz a dyrbí měcz džel na džele kaž na ſabawje ſtudowazých a to nětke bôle hischeze hacž předy. Tuž tehodla njech ſtudowazh to jene cžinja a teho druhoho žo njewostaja!

We ſupoji ſwjeczachu njedželu, 12. ſeptembra, ſwjetžen ſmutskowneho misionstwa. Šmutskowne misionstwo je nětke to najmuſniſche dželo, kotrež ma ſchecžanska luboſez, ſchecžanska zyrkej, kotrež maja ſchecženjo dokonjež na naſchim ludu, w naſchim kraju. A tutemu dželi wabicz a pomhacž dyrbjesche tutón ſwjetžen, kotrež žo we ſupjanskim Božim domje ſe herbskej a němſkej Božej žlužbu ſwjetžesche. Bě rjenje, ſo bě Boži dom hischeze w pschē ſnjovneho džakneho ſwjetženja. Na herbskej Božej žlužbje mějſe ſwjetžen ſpredowanje ſ. farar Mjerwa-Bukecžanski wo 1. Mojs. 4, 3—10. „A naſhemu misionſtemu ſwjetženje ſe stareho powiedanja dwojake praschenje a dwojake wotmoſwjenje“, rjeſne ſwjetženſki předar na ſaložku tuteho teſta a wužběhny ſ njeho ſzehowazej prascheni a wotmoſwje: 1. Bože praschenje: Hžde je twoj bratr? a wotmoſwjenje cžlowjeka: Ža njewěm. 2. Praschenje cžlowjeka: Šsm dha mojeho bratra wajctař? a Bože wotmoſwjenje: Hžóž twojeho bratra ſrwě ſwla ſe mni wot ſemje. — Němſki ſwjetženſki předar bě ſebi ſa teſt wužwolil ſana 15, 14—16 a poſka ſwjetženſkej wožadže: Knjesowe pscheczelſtvo ſ wucžomnikami. Š njeho žorli ſo prawa luboſez ſ naſhemu dělu a pravh ſpo-možny ſtut. — Želi ſo ſměnh po wuňoſku ſwjetženſkeje kollektiv měricž, ſtaj předarzej wutroby ſa niſný a wulzy wažny ſtut ſmutskowneho misionstwa ſahoriſoj. Je ſo wſchó hromadže naſwalo na 450,00 hr. Je to rjaný ſwjetženſki dar ſ maleje wožadhy. Porjenscheny ſu ſwjetžen ſches ſpěw zyrkwinſkeho ſhora, kotrež pod wodženjom kn. Kantora Rycktarja ſanježe: „Šso, luboſez Bójska, modli ſ tebi.“ Němſku woſtarwu Božu žlužbu ſastawasche kn. farar Waltař-Nježiwacžidliſki. Šwjetžen bě rjaný a džak ſa to ſlužha kn. fararzej Mróſakej a ſe ſwójbje kaž ſwjetženſkimaj předarjomaj. Džak budž tež tu wuprajeny wojerſkemu towarſtwu, podpjerajſkemu towarſtwu, mlodžinje, ſpěwarjam a ſpěwarſkam a ſupjanské ſwadže kaž tež wſchém, ſiž běch ſa ſaloka pschikhatali a ſwjetžen ſobu porjenshili. Njech wužhyte ſymjo pschijneſe dobre plodh niz jeno we ſupjanſkej ſwadže, ale po zylém kraju, njech ſbudžena luboſez njewoſlikuje, ale njech pschibywa a njech dobywa jich wjazh a wjazh wutrobow ſa tuto dželo w Knjesowej winizh!

Liftowanje. P. M. w R. ſa XIX.

Samolwity redaktor farar Wyrgez w Nožacžizach.
Cžisčez ſsmolerjez knihicžiſteženje a kniharne, ſap. družſtvo
ſ wobm. rukowanjom w Budyschinje.